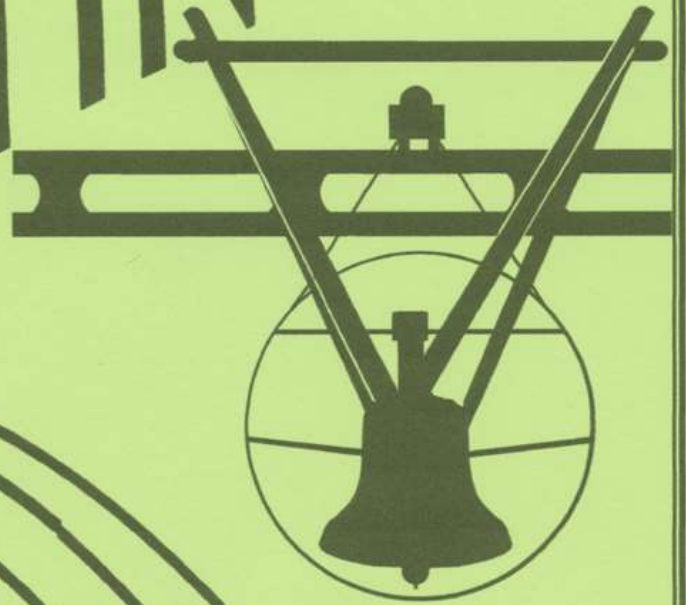

BULLETTIN

De Regenboog

Jaargang 44 nr. 5
juli - aug. 2017

van de samenwerkende kerken in de Merenwijk
Leiden

Inhoudsopgave

<i>Visie</i>	1
<i>Redactioneel</i>	1
<i>Afscheid ds. Inge Smidt</i>	2
<i>Mijn kijk op de reformatie</i>	3
<i>Vakantie</i>	5
<i>Medeleven</i>	5
<i>Wekelijkse bloemengroet</i>	5
<i>Regenboogzondag - Workshop</i>	
<i>"God in de supermarkt"</i>	6
<i>Jubileumviering 500 jaar Reformatie</i>	7
<i>Kindernevendienst zoekt dringend versterking!</i>	7
<i>Herinnering aan ds. Geert van der Bom</i>	7
<i>De AKM en de centen</i>	8
<i>AKM-lid Bärbel Nieuwenburg stelt zich voor</i>	9
<i>Ouderenmiddagen</i>	9
<i>Rozenkring bezoekt Oud-Katholieke Kerk</i>	10
<i>Film in de Regenboog</i>	11
<i>Poëziemiddagen in de Regenboog</i>	12
<i>Genieten van de tuin</i>	12
<i>Grote opbrengst Project opvolging Co</i>	12
<i>Veel dank</i>	12
<i>Bericht van Astrid Delleman</i>	13
<i>Een stukje historie</i>	14
<i>Rooster</i>	15

Visie

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen.

Redactioneel

We vreesden dat er voor het zomernummer niet veel kopij aangeleverd zou worden. Onze angst bleek echter ongegrond, zoals u kunt zien aan het aantal bladzijden dat we weer konden vullen.

Het zal de meesten niet ontgaan zijn, dat ds. Inge Smidt dit najaar afscheid van de Regenboog neemt. We openen dit Bulletin met haar toelichting op dat besluit. Daarna maakt Mgr. dr. Gerard de Korte, u deelgenoot van zijn kijk op de reformatie.

Marianne Hoogervorst op haar beurt, maakt u deelgenoot van haar kijk op vakantie, en sluit haar bijdrage af met een gedicht.

Na informatie over een workshop die tijdens de Regenboogzondag gehouden zal worden en de jubileumviering van 500 jaar reformatie in de Lutherse Kerk, volgt een dringende oproep vanuit de Kindernevendienst. Karin van Dorselaer heeft na 22 jaar trouwe dienst besloten haar functie binnen deze groep neer te leggen, en zoekt iemand die haar taak wil overnemen.

Bert Minne praat u bij over de financiële situatie van de AKM en AKM-lid Bärbel Nieuwenburg stelt zich voor. Atty Talma en Mary Pouw hebben in mei twee ouderenmiddagen georganiseerd en schreven daarover een informatief verslag. Dick Rijken heeft een verslag gemaakt van het bezoek dat een aantal leden van de Rozenkring bracht aan de Oud-Katholieke Kerk.

Na informatie over film- en poëzie-bijeenkomsten, en een artikeltje over het door Frances Verhaar geschonken tuinbeeld, wordt u op de hoogte gebracht van het grote bedrag dat de geloofsgemeenschap bijeengebracht heeft voor het project Opvolging Co.

Het Bulletin eindigt met een verslagje van Astrid Delleman en de vertrouwde column van Frank Ressler. U treft in dit nummer geen agenda, omdat er in de zomerperiode weinig activiteiten te noteren zijn.

De redactie wenst u een goede zomer toe.

Afscheid ds. Inge Smidt

Het was een bijzonder moment toen ik tijdens mijn laatste viering aan de geloofsgemeenschap mee moest delen dat ik per september mijn dienstverband als predikante in de Merenwijk beëindig. Het was voor velen onverwacht. Dat kwam in de vele gesprekjes bij het verlaten van de kerk en ook in later dagen steeds naar voren, naast de vele hartverwarmende woorden en gebaren. Die me heel erg goed hebben gedaan, want dit afscheid aankondigen ging me niet heel gemakkelijk af. Ook voor mij is het een hele stap. Er is heel veel vertrouwdheid en verbondenheid gegroeid in alle jaren dat ik/wij de Regenboog heb(ben) mogen dienen. Maar het is heel moeilijk een geloofsgemeenschap op zo'n beslissing, waar je zelf heel langzaam naartoe groeit, voor te bereiden. Dat gaat eigenlijk niet, zolang je zelf niet heel zeker weet dat je echt gaat stoppen.

Vanaf 1997 hebben John en ik de geloofsgemeenschap in de Merenwijk met veel plezier, en met hart en ziel als predikant gediend. De laatste vijf jaren, waarin ik de enige predikant was, waren daarbij zwaar. Niet alleen het ouder worden van de

geloofsgemeenschap en het teruglopen van leden en vrijwilligers, - dat is ten slotte iets waar vele kerken tegenwoordig mee te maken hebben. Maar het verlies van de wekelijkse Tafelviering, met daarbij het wegvallen van de priester, nieuwe pastoraal werkers en het wegvallen van een halve predikantsplaats veroorzaakten destijds een grote schok, onrust en moedeloosheid. Voor een halftimer waren dit een grote hoeveelheid grote veranderingen die tegelijk overkomen moesten worden. Met vereende krachten hebben we de Regenboog door die periode heen mogen helpen. Langzamerhand lijkt er weer meer stabiliteit te zijn, Marianne is uitgegroeid tot een vast baken in de geloofsgemeenschap en eigenlijk rest ons alleen nog de bestuursstructuur goed op de rails te krijgen.

U kunt u voorstellen dat deze jaren intensief waren, maar ze hebben gelukkig geleid tot een verlangen in de Regenboog om met een nieuw elan de toekomst in te gaan. Bij mij persoonlijk groeide de overtuiging dat het nu tijd werd om deze periode af te sluiten. Met het gevoel dat de Regenboog zich weer zover mogelijk hersteld heeft van alle schokken en klaar is voor nieuwe uitdagingen. En met de hoop dat de geloofsgemeenschap met de oude bezieling en met een nieuwe predikant en frisse moed een nieuwe periode in kan gaan. Na ruim tien jaar heel enthousiast twee werkkringen (en twee roepingen) gecombineerd te hebben, merkte ik dat ik een beetje moe werd. Het was tijd om me op één baan te concentreren.

In de kerk werk ik nu 35 jaar, waarvan een aantal jaren fulltime. Op school had ik alleen nog maar halftime gewerkt. Ik heb nu de kans gekregen de komende jaren daar (bijna) fulltime te mogen gaan werken, zodat ik – al ben ik de 60 al gepasseerd – me mag onderdompelen in het leven van een docent. Dat is een hele uitdaging, waar ik erg veel zin in heb.

Natuurlijk gaat het me aan het hart om mijn predikantschap in het algemeen en mijn predikantschap hier in het bijzonder af te sluiten. Het vormt een deel van mezelf, dat ik erg zal missen. Ik heb me altijd bevoorrecht gevoeld dat ik dit werk mocht doen, en dat ik dit werk mocht doen in deze geloofsgemeenschap. Het is een beetje als het huis uitgaan als jongvolwassene: je hebt het prima bij je ouders, je zult hun dagelijkse nabijheid enorm missen, maar je voelt ook dat het tijd is om een stap te zetten in je leven. Dat betekent voor het oude thuis en voor jou een

verstoring van het evenwicht, een grote verandering in wat je gewend was. Het betekent ook nieuwe kansen. En ik blijf graag 'thuis' komen in de Regenboog, zij het nu als lid van de geloofsgemeenschap.

Natuurlijk sluiten we deze periode, die we met elkaar mochten meemaken, niet in stilte af. In de viering van zondag 27 augustus neem ik afscheid van u. Deze dienst zal beginnen om 14.00u . De viering van 10.00u wordt dus naar de middag verschoven. Dit om ook mensen van verder weg én collega's-predikanten de gelegenheid te geven aanwezig te zijn. Ik hoop dat het een feest zal worden waarin naast enige weemoed de blijdschap om het geloof dat ons geschonken is de grondtoon vormt en alle goede momenten die we met elkaar beleefd hebben de melodie. Uiteindelijk gaan we ook in de nieuwe situatie verder als mensen, door God geroepen om te leven.

Hartelijke groet, ds. Inge Smidt

Mijn kijk op de reformatie

Mgr. dr. Gerard de Korte

Het jaar 2017 is het jaar waarin zowel protestanten als rooms-katholieken uitgebreid stil staan bij 500 jaar Reformatie. Dat geldt ook voor mij persoonlijk als bisschop met een sterke oecumenische betrokkenheid. Al sinds mijn studententijd heeft de wereld van de Reformatie mij geboeid. En als bisschop probeer ik al jaren de banden met mijn protestantse broeders en zusters te versterken. Ik zie dat ook als vrucht van de oecumenische beweging. Vroeger begonnen wij allereerst met de verschillen tussen de verschillende christelijke tradities; vandaag de dag starten wij allereerst bij datgene wat ons gezamenlijk verbindt. En dat is niet gering. Ik noem graag het geloof in de God van Israël; het geloof dat God zich op

het hoogtepunt van de tijd in Christus onovertreffbaar aan ons heeft geopenbaard; de verzoening door de kruisdood van Christus en de belijdenis van God als Vader, Zoon en Geest.

Breuk en keer ten goede

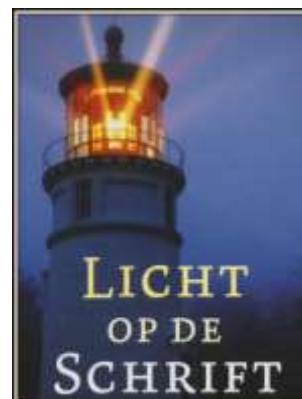

500 jaar geleden was de huidige vredelievende houding niet aanwezig. Na de breuk van 1054 tussen de Kerk van het westen en het oosten veroorzaakte het optreden van Luther onbedoeld een breuk binnen het westerse

christendom. Huidige historici zoeken niet primair meer naar de schuldvraag. Bij een conflict is er altijd sprake van actie en reactie; een mengsel van communicatiestoringen, zonde en tragiek. Na de breuk in de 16de eeuw brak er een periode aan van snoeiharde disputen en scheldpartijen maar ook het geweld en godsdienstoorlogen. Met schaamte moeten wij bekennen dat christenen andere christenen hebben vervolgd en gedood. Wat hebben wij door dat optreden het gelaat van Christus verduisterd! Gelukkig is veel ten goede gekeerd en zijn de scherpe randen weggesleten. Steeds meer worden wederzijdse karikaturen bij het grof vuil gezet. Wij hebben gelukkig het conflict achter ons gelaten en gaan de weg van ontmoeting en dialoog.

Liefde voor de Schrift en liedcultuur

Wat ik in de Reformatie zeer waardeer ik de grote liefde voor de Heilige Schrift en dan de gehele Schrift, dus ook de boeken van het Oude Testament. Natuurlijk is de tuin van de buurman altijd groener maar toch zou ik menig

rooms-katholiek iets van die liefde gunnen. Want alleen door het lezen van de Heilige Schrift komen wij de God van Israël op het spoor. En hoe zouden wij Christus kunnen liefhebben als wij de Schrift niet kennen?

In de afgelopen 500 jaar hebben protestantse christenen, gevoed door hun stevige kennis

liedboek opgenomen.

van de Schrift, ook een rijke liedcultuur ontwikkeld. Ik denk in het huidige Nederland aan het monumentale Liedboek voor de Kerken. Gelukkig is ook in rooms-katholieke liedbundels een aantal liederen uit dit

Fundamentele vragen

Natuurlijk zijn er aan de protestantse traditie ook fundamentele vragen te stellen. Ik noem allereerst de vele splitsingen binnen de protestantse wereld. Het zoeken van de waarheid is veelal liefdeloos verlopen. Voor een buitenstaander is het onbegrijpelijk dat er in ons land meer dan tien kerken zijn die zich allemaal gereformeerd noemen. Voor een rooms-katholiek is die repeterende breuk verwonderlijk en vanuit de visie op de Kerk hoogst ernstig en ongelukkig. Het lichaam van Christus behoort immers één te zijn. Als rooms-katholiek heb ik ook moeite met de beperkte sacramentele beleving van veel protestantse gelovigen. De grote waardering voor het Woord gaat bijna altijd gepaard met een onderwaardering van het sacrament, met name het sacrament van het Heilig Avondmaal. Ik ben als priester gewend om dagelijks Eucharistie te vieren. Zo mag ik dagelijks Christus ontmoeten in Woord en Sacrament. Nu is dagelijks misschien wat veel gevraagd maar mij lijkt het heel Bijbels om in ieder geval iedere zondag de Eucharistie/het Heilig Avondmaal te vieren. De staande praktijk in de meeste protestantse gemeenten is tussen de vier en tien keer per jaar. Mij komt dat armetierig over en volgens mij doen protestanten zich daarmee te kort.

Toekomstige dialoog

Het voorgaande is wat mij betreft richtinggevend voor de theologische dialoog van de nabije toekomst. Naar mijn inzicht zal het onderling gesprek vooral moeten gaan over het thema sacramentaliteit. Allerlei vragen rond Kerk, ambt en sacramenten, ook het sacrament van Eucharistie en Heilig

Avondmaal, hangen daar immers mee samen. De Kerk is geen gezelschap van losse individuen maar een geordende geloofsgemeenschap met een eeuwenoude traditie. In dat kader functioneert naar katholiek inzicht ook het kerkelijk ambt, inclusief het leergezag van paus en bisschoppen. Zonder aan de geloofszin van iedere gedoopte iets af te doen, heeft het leergezag een eigen plaats om de eenheid van de Kerk te behouden en de gelovigen bij de waarheid te houden. In het gesprek tussen Rome en de Reformatie wordt het belangrijk elkaar ook rond deze thema's beter te leren kennen en mogelijk stappen naar meer eenheid te zetten.

Dankbaar en eerlijk

Wij mogen intens dankbaar zijn dat protestanten en katholieken elkaar niet meer aanspreken als papen en kettters. De oecumenische beweging heeft ons doen inzien dat wij principieel broeders en zusters in Christus zijn. Ik zie dat als een geweldig geschenk van Godswegen dat stemt tot grote dankbaarheid. Het gegroeide onderlinge vertrouwen geeft ook de ruimte om gebleven theologische en spirituele verschillen eerlijk en in alle openheid met elkaar te bespreken. Samen in liefde zoeken naar de waarheid en streven naar nog meer hartelijke samenwerking. Het gedenken van 500 jaar Reformatie vindt in Nederland plaats binnen een seculiere meerderheidscultuur. Het recente rapport God in Nederland spreekt in dat opzicht boekdelen. Velen hebben de band met de christelijke gemeenschap verloren. En de ontkerkelijking heeft geleid tot een snelle ontkerstening. Juist nu zijn allen die Christus als hun Heer en God belijden geroepen om te streven naar een geloofwaardig gemeenschappelijk getuigenis. Wij staan voor een uitermate grote missionaire uitdaging. Het gaat erom nieuwe mensen voor Christus te winnen. In daad en woord zijn christenen van verschillende tradities geroepen om Gods mensenliefde in Christus zó zichtbaar te maken dat anderen met ons (weer) mee willen gaan doen. In kracht van Gods Geest zijn wij tot veel in staat.

Mgr. dr. Gerard de Korte is bisschop van 's-Hertogenbosch

Bron: Woord & Dienst, nummer 10, 2016

Vakantie

Dikwijls krijg ik de opmerking te horen: 'je hebt het zeker druk?' Mijn antwoord is meestal: 'ik heb het niet druk maar ik ben bezig!' Soms is mijn antwoord: 'alles wat in mijn agenda staat, heb ik er zelf ingeschreven!'

Aan dat laatste antwoord denk ik de laatste tijd veel. Er komen weken aan waarin ik NIETS in mijn agenda zet. Gewoon vrij! Vakantie! De tijd nemen om niets te doen.

Nou ja... Ik wil graag tijd nemen om te denken, te lezen, stil te zijn en zomaar wat in en bij God te vertoeven. Want dat is voor mij vakantie. Daar kan ik mij mee opladen om na enkele weken te zeggen: 'dit of dat schrijf ik in mijn agenda, u kunt op mij rekenen'.

Maar in het leven is niet alles te reguleren met een agenda. Ik ben bijvoorbeeld mantelzorgster van een zeer oude schoonzus. Als zij komt te overlijden dan 'moet' er in eens heel veel. Maar dan heb ik (hopelijk) de moed om andere zaken uit mijn agenda te schrappen. We kunnen immers maar één ding tegelijk!

Ik hoop en wens u toe dat u de moed hebt om flexibel met uw agenda om te gaan. Om na een aantal weken van rust, pas op de plaats, er weer te zijn voor die zaken die op uw weg komen. Ik wens u van harte een goede zomertijd toe en graag tot ziens bij aanvang van het nieuwe seizoen.

Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

Tijd

Neem de tijd om te denken,
het is de bron van kracht.
Neem de tijd om te lezen,
het is de grondslag van wijsheid.
Neem de tijd om te spelen,
het is de gelegenheid om jong te blijven.
Neem de tijd om stil te zijn,
het is de gelegenheid om God te zoeken.
Neem de tijd om van je omgeving bewust te zijn,
dan kun je anderen helpen.
Neem de tijd om lief te hebben en geliefd te zijn,
het is Gods grootste geschenk.
Neem de tijd om te lachen,
het is muziek van de ziel.
Neem de tijd om vriendelijk te zijn,
het is de weg naar geluk.
Neem de tijd om te dromen,
daar is de toekomst van gemaakt.
Neem de tijd om te bidden,
het is de grootste kracht die op aarde bestaat.

uit: Kiezels

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores of aan het pastorale meldpunt.

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk
Telefoon: 521 43 59
E-mail: maja.v.spaandonk@live.nl

Regenboogzondag - Workshop "God in de supermarkt"

Op de Regenboogzondag op 17 september hebben we een workshop voor u in petto die in het teken staat van de Groene Kerk. Dit keer gaat het niet over kringloop, isoleren, zonnepanelen of fietsen, maar over duurzaam en bewust eten en inkopen doen. Tijdens de landelijke Groene Kerken Dag heeft Heleen Hoogvliet een voorproefje van deze workshop gehad en haar reactie was: leuk, informatief, inspirerend en soms ook confronterend: echt zeer de moeite waard! Wij zijn dan ook heel blij dat wij deze workshop op 17 september in de Regenboog kunnen aanbieden! De workshop start na de viering en duurt ongeveer twee uur. De workshop is ook geschikt voor kinderen vanaf een jaar of twaalf. Hieronder kunt u alvast wat meer lezen over de inhoud van de workshop. In verband met de voorbereiding van de workshop willen wij u vragen om u van te voren aan te melden via de volgende e-mailadressen: hhoogvliet@gmail.com of cluster.omziennaarelkaar@kcregenboog.nl. Graag tot ziens op 17 september!

Namens de projectgroep Groene Kerk,
Heleen Hoogvliet en Cecile Werner

Informatie over de workshop 'God in de supermarkt'

De afgelopen eeuw is de wereldbevolking enorm toegenomen tot de huidige 7.3 miljard. Bovendien is de welvaart voor veel mensen gestegen. De huidige intensieve manier van voedsel produceren is niet alleen een succesverhaal over steeds meer en beter voedsel produceren. Er zijn gevolgen voor mens, dier, producent en milieu en de afgelopen decennia zijn steeds meer problemen ontstaan, die zorgen voor een maatschappelijk debat. In de supermarkt wordt dit debat zichtbaar en proberen verschillende partijen, variërend van politieke stromingen, NGO's, bedrijven en documentairemakers de consument te beïnvloeden. Immers onze nalatenschap wordt bepaald door wat wij nu

wel of niet eten. Argumenten zijn niet eenduidig en soms complex om goed te begrijpen. De supermarkt wordt meer en meer de plek waar je gedrag beïnvloed wordt door wat je weet en hoe je denkt over 'goed' en 'kwaad'.

Het is vast herkenbaar. Je staat in de supermarkt en je vraagt je af: wat eten we vanavond? De biologische boontjes uit Egypte of de 'gewone' boontjes uit Nederland? Een hamburger of een sojaburger? Of toch vis? Wat betekent dan dat gekke keurmerk precies? Gaan we voor het gezonde, plantaardige Alpro toetje, of toch een emmertje met yoghurt en aardbeien wat eigenlijk het lekkerste is? Wordt het de dure of de goedkope reep chocola? Je hebt het niet gemakkelijk als consument in de supermarkt. Bij elk schap moeten keuzes gemaakt worden, en het is geen gemakkelijke afweging tussen lekker, goedkoop, gezond, milieuvriendelijk, diervriendelijk en eerlijk voor de producent. Het palet aan keurmerken kan helpen, maar zorgt ook voor verwarring.

De workshop "God in de supermarkt" verkent de keuzes die we maken, helpt argumenten te begrijpen en verbindt deze met een helder ethisch kader. De workshop wordt actief, sociaal, informatief en gaat in een hoog tempo een serieuze maar niet te zware dialoog aan. Er wordt gebruik gemaakt van veel materiaal uit actuele documentaires en websites.

De workshop wordt gefaciliteerd door Arjan Schoonhoven en Alfred Slomp: "We zijn al vanaf onze studententijd geraakt door het onrecht en de pijn van medemens, natuur en dier. Wij willen hier graag iets aan doen en denken dat wij in de supermarkt op een praktische wijze een bijdrage kunnen leveren aan een betere wereld. Wij laten ons inspireren door hoe Jezus omging met de arme en het behoeftige. Wij zijn onafhankelijk en niet verbonden aan een kerk, NGO, bedrijf, supermarktketen of keurmerk. Het initiatief

God in de supermarkt wordt ondersteund door de Groene Kerken.”

Meer informatie is ook te vinden op godindesupermarkt.nl en op de facebookpagina van godindesupermarkt.

Jubileumviering 500 jaar Reformatie

Zondag 29 oktober is het bijna 500 jaar geleden dat Luther met de stellingen kwam, die de Reformatie zouden gaan inleiden. De Lutherse kerk heeft de protestantse kerken in Leiden uitgenodigd dit jubileum met hen te vieren op deze datum, in de Lutherse kerk. Ook de Regenboog doet van harte mee aan dit initiatief.

In de Regenboog zal de groep ‘vieringen door gemeenteleden’ een morgengebed verzorgen voor wie niet in staat zijn naar de stad te gaan, maar verder worden alle leden van de geloofsgemeenschap uitgenodigd mee te gaan naar de Hooglandse Kerkgracht voor een feestelijke herdenkingsviering. De voorgangers van de kerken die op de uitnodiging van de Lutherse kerk zijn ingegaan, zullen ook participeren in de viering. Verdere informatie volgt nog, maar u kunt deze datum nu vast in uw agenda zetten.

Kindernevendienst zoekt dringend versterking!

Elke zondag vóór de lezingen vertrekken de kinderen van de Regenboog naar de kindernevendienst. Soms een klein groepje, maar vaak ook een flinke stoet. Zondag (28 mei) waren er maar liefst 12, van uiteenlopende leeftijd. Meestal gaan de kinderen in twee groepen naar hun eigen ruimte, de “kleintjes” van groep 1 t/m 4 en de “groten” van groep 4 t/m 8 van de basisschool. We vertellen het Bijbelverhaal van die zondag en maken daarna, als er genoeg tijd is, een knutselwerkje, doen een spel of gaan op een andere speelse manier met het verhaal aan de slag. De kinderen vertellen vaak honderduit en zijn bijna altijd in een goed humeur. En voor de

leiding is er een bonus: door tijdens de voorbereiding op kinderniveau aan de slag te gaan met het Bijbelverhaal, kom je zelf ook dichter bij de kern ervan!

En toch heb ik besloten om na 22 jaar te stoppen met de kindernevendienst. Het is nog steeds leuk, nog steeds inspirerend, maar ik wil me graag op andere dingen in de kerk gaan richten, zoals de gezinscatechese. Er is één maar: de groep die leiding geeft aan de kindernevendienst is al tamelijk klein. Om goed te kunnen functioneren, is versterking echt nodig! Daarom mijn oproep: wie meldt zich aan?

Om het gemakkelijker te maken om “in te stappen” wil ik degene die mij wil vervangen, graag inwerken. Je hoeft bij het voorbereiden overigens niet alles zelf te bedenken: we zijn geabonneerd op de bladen Kind op Zondag en Bonnefooi, waar heel veel ideeën in staan, en er zijn diverse websites waar je gebruik van kunt maken. Als leiding van de kindernevendienst word je ongeveer één keer per maand ingeroosterd, waarbij uiteraard rekening wordt gehouden met je agenda.

Wil je de kindernevendienst-groep komen versterken, neem dan alsjeblieft contact op met mij of met Bärbel Nieuwenburg (b.nieuwenburg@versatel.nl).

Karin van Dorsselaer
karin@super-script.nl

Herinnering aan ds. Geert van der Bom

Op 21 april 2017 is dr. G.H. van der Bom op 70-jarige leeftijd overleden. De herdenkingsdienst heeft plaatsgevonden op zaterdag 29

april in de Dorpskerk te Diepenveen. Ds. Van der Bom is van 1991-1997 predikant geweest in onze oecumenische geloofsgemeenschap. Velen van ons bewaren goede herinneringen aan Geert. Heleen Gombert, toenmalig voorzitter van de AKM, schreef: "ik heb intensief met Geert (en Theo) samengewerkt. Dat was echt een voorrecht. Twee zeer betrokken pastores, die zich inzetten voor de oecumene. Met name de diensten in de stille week die ze samen leidden, waren indrukwekkend. Ik heb trouwens vaak genoten van de preken van Geert. Hij kon je, vond ik, altijd weer nieuwe inzichten laten zien."

De levensloop van Geert heeft hij enkele jaren geleden zelf kort samengevat in een felicitatie voor het 40-jarig jubileum van onze geloofsgemeenschap:

40 jaren feest

Daarvan heb ik vijf jaren mee genoten. Ik had al enige ervaring dankzij het studentenpastoraat in Maastricht, waar Frits van der Ven (Jezuïet) als studentenpastor de zaak ook oecumenisch wilde aanpakken. Maar studenten zijn voorbijgangers en het was dan ook een verademing om in de Merenwijk met zo veel mensen samen te werken die zelf initiatieven namen, in een organisatie die vanaf het begin al goed was opgezet. En hoe! Voor het maken van het kerkblad bestonden meerdere groepen: voor kopij, voor distributie en voor vouwen. En dat bracht veel mensen die elkaar anders nooit zouden ontmoeten weer dicht bij elkaar. Desondanks ben ik na vijf jaar weer vertrokken. Mijn eega kreeg nieuw werk in Amsterdam en het Studentenpastoraat polste mij of ik geïnteresseerd zou zijn om óók in mijn geboortestad te komen werken. Dat was een twee/derde baan. Na een aantal jaren verzocht de Vrije Universiteit mij om daarnaast ook universiteitspastor te worden. Dat heb ik met veel plezier gedaan. Nu zijn wij beiden met pensioen en wonen in Diepenveen. De laatste werkplek van Mieke was namelijk Deventer. Ik wens jullie in de Merenwijk van harte toe dat je de oecumene hoog blijft houden en de verschillen die er blijven, ook blijft waarderen.

Namens de redactie,
Dick Rijken

De AKM en de centen

We hebben begin dit jaar een paar maatregelen genomen om te zorgen dat de geldzorgen van de AKM zouden verminderen, na het verlies vorig jaar zonder uitzicht op verbetering als er

niets zou gebeuren. De belangrijkste maatregelen zijn een klemmender oproep voor een geldelijke bijdrage aan het Bulletin en een prijs van 0,50 euro voor een kop koffie in plaats van gratis koffie. Hoe succesvol zijn deze maatregelen?

Voor een voorlopig antwoord vergelijken we hieronder de periode 1 januari – 5 juni in dit jaar met vorig jaar.

De klemmender oproep voor een bijdrage in geld aan het Bulletin lijkt aan de ene kant succes te hebben, maar toch..... De maatregel is succesvol, want in de periode 1 januari – 5 juni is de opbrengst 2450 euro en dat is meer dan de bijna 1000 euro over diezelfde periode vorig jaar. Maar toch .... De meeste ontvangers van het Bulletin hebben nog geen bijdrage gestort op de girorekening van de AKM, want het Bulletin wordt op meer dan 500 adressen bezorgd en 160 personen hebben tot nu (5 juni) toe betaald. Mocht u nog niet betaald hebben, dan roep ik u op dat alsnog te doen, want de kosten van het Bulletin, zowel op papier als digitaal zijn hoog. Bovendien geeft u met een bijdrage in geld aan dat u het van belang vindt dat in de Merenwijk een levende kerk staat, met wekelijkse vieringen vanuit wisselende invalshoeken op het Christendom. Om 12:15 uur kunt u elke week zelfs uw Italiaans oprispen bij een mis in het Italiaans. Ook al gaat u zelden of nooit naar de kerk, dan nog kunt u het belangrijk vinden dat zo'n kerk er is. Het gaat namelijk in de zwakste formulering om het behoud van een pilaar onder de Westerse cultuur in de nabije omgeving. Graag uw bijdrage van minstens 10 euro op rekening **NL70 INGB 0002 5811 91 ten name van Algemene Kerkelijk Merenwijkraad onder vermelding van 'Bulletin 2017'**. Krijgt u het Bulletin per post? Dan is een bijdrage van 20 euro verplicht. Als u het Bulletin niet meer wilt ontvangen, dan wil ik u vragen op te zeggen met aan mail aan gerard.van.kempen@casema.nl.

De koffie-actie is een succes, want in de periode 1 januari – 5 juni is de opbrengst 1450 euro en vorig jaar was de opbrengst over die periode met 400 euro veel lager. Het gaat hierbij om de opbrengst uit de verzamelbussen en de bijdragen in een keer op de girorekening van de AKM.

In de tabel hieronder staan de actuele cijfers van de vieringen in de Regenboog. De Alternatieve viering op 7 mei met alleen muziek en zang over Genesis trok weinig belangstelling. Dat kan niet het gevolg zijn van een teleurstellende prestatie, want zoiets was nog nooit in de Regenboog getoond. Wat de oorzaak dan wel is, is moeilijk te zeggen: zijn

we conservatief, hebben we onvoldoende informatie over de viering gegeven of zijn er andere redenen? De viering op Pinksteren trok veel bezoek, met 2 dopen. Op de ranglijst dit jaar staat deze viering op de tweede plaats, na die op eerste Paasdag. Ondanks de warmte bezochten op Hemelvaartsdag 40 mensen de viering, met Eucharistie.

Datum viering	Bijzonderheden	Aantal bezoekers	Eerste mandje: Regenboog			Tweede mandje: Specifieke bestemmingen	
			Euro	Euro	Bestemming		
7 mei	Alternatieve viering	85	100	105	RK Roepingenzondag		
14 mei		120	180	135	PGL		
21 mei	Kom aan Tafel	130	155	115	AKM Pinksteren		
25 mei	Hemelvaart	40	60	40	RK Vicariaat		
28 mei		100	140	115	PGL		
4 juni	Pinksteren, dopen	165	205	215	RK Missionarissen		
PGL = Protestantse Gemeente Leiden							

Bert Minne, penningmeester AKM

AKM-lid Bärbel Nieuwenburg stelt zich voor

Met mijn gezin dat naast mij bestaat uit Paul en onze kinderen Lisa en Felix kwam ik 18 jaar geleden van Duitsland in de Merenwijk terecht. Ik ben als docente Duits werkzaam voor een aantal taalinstututen en heb daarnaast een baan als coördinator talen bij BplusC. Ik ben opgegroeid in een liefdevol en warm gezin. Bij mijn ouders, grootouders (die bij ons in huis woonden) en mijn twee broers heb ik kunnen zien hoe het vertrouwen in God een bron van kracht kan zijn.

kunnen zien hoe het vertrouwen in God een bron van kracht kan zijn. Het geloof is voor mij zeer belangrijk en ik ben blij en dankbaar dat ik in de Regenboog een kerk heb gevonden waar ik (op zondagen) de verbondenheid met God kan delen. Het is de oecumene die mij hier in het bijzonder aanspreekt – met mijn Duits-Lutherse achtergrond geeft mij deze geloofsgemeenschap, die het katholieke en protestantse bij elkaar brengt, een speciaal thuisgevoel. Al meer dan 10 jaar ben ik met veel plezier lid van de kindernevendienstgroep en de kinderen in deze kerkelijke omgeving te ontmoeten is voor mij verrijkend en een bron van vreugde. Als nieuw lid (en coördinator vieren) van de AKM hoop ik in de komende tijd een zinnvolle bijdrage te kunnen leveren aan deze geloofsgemeenschap.

Ouderenmiddagen

Namens de bezoekgroep van de oecumenische geloofsgemeenschap de Regenboog hebben we op 8 en 11 mei de mensen van 80 jaar en ouder, die het Bulletin ontvangen, 's middags uitgenodigd om elkaar in de Regenboog te ontmoeten.

Bij aankomst werd iedereen voorzien van een kopje koffie of thee met een kleurrijk petitfourtje, dat mede mogelijk werd gemaakt door een financiële bijdrage van de Stichting Carolusgulden. Onder het genot hiervan heette Mary iedereen van harte welkom, waarbij zij de centrale plaats benadrukte die de Regenboog al zoveel jaren inneemt voor onze oecumenische geloofsgemeenschap, maar daarnaast ook voor allerlei andere activiteiten in de Merenwijk.

Na het welkom werden op beide middagen discussiegroepjes gevormd, waarbinnen men aan de praat ging over de volgende vragen:

1. Wat betekent de Regenboog voor u persoonlijk?
2. Wat kan de Regenboog voor u betekenen op uw leeftijd?
3. Heeft u zelf ideeën?
4. Stelt u het op prijs vaker in kleiner verband bij elkaar te komen?

Enkele antwoorden, die daar uit voort kwamen waren:

De wens om 3 à 4 keer per jaar bij elkaar te komen met een thema, om als generatiegenoten met elkaar tot een gesprek te komen over onderwerpen zoals de oorlogsjaren en de kloof oud/jong, en over geloofsvragen bij het ouder worden, en mogelijke ondersteuning hierbij.

Ook praktische zaken kwamen aan de orde, waar je als 80 jarige tegenaan loopt zoals:

- de busroute in de Merenwijk schiet te kort bij het weer thuiskomen van een bezoek aan het winkelcentrum;
- taxi vervoer wordt geweigerd bij verzoek om vervoer over korte afstandjes binnen de wijk.

Er werd gevraagd naar hulp op de PC en i-Pad; daarnaast rees er een vraag om spelletjes middagen te organiseren. Bij deze vragen hebben we gewezen naar het bestaan van instanties als Radius en het buurthuis Op Eigen Wieken.

Iedereen was blij met het initiatief voor deze uitnodiging. Hierna noemde Atty mogelijkheden van activiteiten, die nu in de Regenboog al worden aangeboden zoals:

- de mogelijkheid om thuis bezoek te ontvangen van één van de leden van de bezoekgroep;
- de inloop koffieochtend op woensdagmorgen; ook op andere ochtenden kan men terecht voor een kop koffie en een gesprekje;
- de handwerkochtend op de donderdagmorgen;

- de Regenboogdis op de laatste vrijdag van de maand;

- hiernaast belangrijk: er worden óók andere, bijzondere, activiteiten vermeld in het Bulletin, zoals de filmavonden en poëziemiddagen door ds. Da Costa, diverse thema avonden en leerhuizen !

Als belangrijke opmerkingen vanuit beide bijeenkomsten worden genoteerd:

1. Iedereen geeft aan graag in de Merenwijk te willen blijven wonen, ook wanneer zelfstandig wonen niet meer mogelijk is. Men zou heel graag zien, dat er in de wijk een verzorgingshuis komt.
  2. Meer zorg, aandacht, praktische hulp en ondersteuning voor de mantelzorgers.
- Positief op beide middagen was ook de duidelijke aandacht voor elkaar, een luisterend oor voor vragen bij het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.

Op beide middagen waren in totaal 40 ouderen aanwezig. De bezoekgroep als geheel heeft de middagen als zeer zinvol ervaren. Wij zullen de vragen, die in de gespreksgroepen en in de gezamenlijke afronding naar voren kwamen, nader uitwerken. Na de zomervakantie komen we hierop terug.

Mary Pouw en Atty Talma

Rozenkring bezoekt Oud-Katholieke Kerk

Op zaterdag 13 mei bezochten 12 leden van de Rozenkring de Oud-Katholieke Kerk aan de Zoeterwoudsesingel in Leiden. Iedere zaterdag voorafgaande aan de tweede zondag van de maand is de kerk geopend van 13.30 tot 16.30 uur. We kregen een enthousiaste rondleiding door het mooie kerkje met haar bijzondere muurschilderingen van Chris Lebeau en namen op het einde van de middag deel aan

de eucharistieviering die onder leiding stond van pastor Helen Gaasbeek.

Wat is de Oud-Katholieke Kerk voor een kerk? Op de website (<http://okkleiden.nl/>) staat de volgende beschrijving:

“Oud staat voor: terug naar de leer en de gebruiken van de kerk van de eerste tien eeuwen na Christus. Katholiek staat voor een kerk met priesters, bisschoppen en diakenen en 7 sacramenten. Het taalgebruik van de liturgie is plechtig en er wordt veel geknield tijdens de mis. Toch is het juist de mooie liturgie met zijn symbolen en de vele prachtige liederen, in combinatie met de inhoudelijke preken die steeds weer nieuwkomers van zeer verschillende achtergrond naar onze kerk trekt.

Het leuke van de Oud-Katholieke Kerk is dat zij op veel punten heel erg met haar tijd mee gaat. Zo mogen priesters al sinds de jaren '20 trouwen en kunnen sinds 1999 ook vrouwen priester worden. Ook zijn homo's gewoon welkom en kan een verbintenis (geen huwelijk) tussen hen ingezegend worden. Binnen de kerk is veel ruimte voor verschillende opvattingen over levensvragen en theologie.

De Oud-Katholieke Kerk bestaat officieel sinds 1723. In dat jaar koos een deel van de katholieken in ons land een eigen bisschop. Ze hadden zich al jarenlang verzet tegen de toenemende centralisatie vanuit Rome. De reactie van de paus was niet mals: hij zette hen uit de kerk. Vanaf dat moment waren er in ons land twee groepen katholieken, die elk hun eigen weg gingen.

De Oud-Katholieke Kerk is in ons land een kleine kerk met circa 10.000 leden in 30 parochies, maar is internationaal verbonden met een aantal eveneens onafhankelijke katholieke kerken, met anglicanen en oosters-

orthodoxen. De bisschoppen van Haarlem en Utrecht worden gekozen, niet benoemd. Beslissingen worden genomen in samenspraak met de parochies en de pastores. Een paus hebben we niet, al drie eeuwen niet.”

We hebben als Rozenkringers nog plezierig nagepraat over deze bijzondere ervaring tijdens een etentje in restaurant Nieuw China in de Breesstraat.

Dick Rijken

Film in de Regenboog

In het nieuwe seizoen is er weer de mogelijkheid om samen naar films te kijken die indruk maken, vragen oproepen en ons aan het denken zetten. Als eerste een “gouden oude” film van Claude Goretts uit 1973: *L'invitation*.
datum: woensdag 30 augustus
tijd: 19:30 uur
entree: 5 euro

Ruim twintig jaar werkt de verlegen Remie Placet (Michel Robin) op een saai kantoor waar ieder alleen elkaars rug ziet. Wanneer zijn oude moeder is overleden koopt Remie een pracht landhuis met een reuze tuin en nodigt zijn collega's uit voor een feest. Eindelijk ontmoeten zij elkaar zoals zij zijn en laten zij zich kennen. Remie laat het hen aan niets ontbreken, maar nu de remmen eindelijk los zijn kunnen zijn vrienden de weelde niet aan. Remie is een engel van een man, maar zijn goedheid wordt beschaamd. Een pracht film over kwetsbaarheid, ontroering en onvermogen om te genieten van 'het goede des levens'

Edo Elstak

Poëziemiddagen in de Regenboog

Ook het komend seizoen lezen wij weer gedichten van dichters van 1950 tot nu. Ernst en humor wisselen elkaar af. Dit jaar zijn de thema's: 'vader en moeder', 'weet je nog wel', 'lief, liever liefst' en 'sonnetten' (van Bloem, Kloos en Nijhoff tot Kopland, Kal en Rawie). De deelnemers kunnen ook zelf gedichten meenemen die hen aanspreken.

Dit jaar beginnen wij om 13.30 uur.

Data en tijd: de woensdagmiddagen 27 september, 8 november 2017, 10 januari, 7 maart 2018 van 13.30 (!) uur tot 15.30 uur
Kosten: € 5,00

leiding: Ronald da Costa

Graag opgeven bij Anja Rijken tel. 071 5216606.

Genieten van de tuin

Wie met enige regelmaat door de kerktuin loopt, heeft ze vast al ontdekt. Ze staan in een hoekje van de tuin waar ze een goed overzicht hebben op al wat groeit en bloeit in de tuin. Over het groeien en bloeien schrijft Jeanne wekelijks een leuk stukje in de weekagenda. Daarbij wordt zo mogelijk een Bijbelse relatie gelegd, want het is onze opzet om een echte KERKtuin te zijn.

Frances Verhaar is onlangs verhuisd naar Leiderdorp en hoewel ze er geweldig woont, moet ze uitkomen met een kleinere tuin. Daardoor bleef er een tuinbeeld over. Dat hebben we geadopteerd en in de tuin gezet. Het past goed bij het idee van kerktuin, die toch iets paradijselijks heeft en waar een paar als Adam en Eva op zijn plaats is.

Ze staan er perfect bij. Zo met z'n tweeën in dat hoekje van de tuin. Omringd door het groen houden ze een oogje in het zeil en genieten van al het moois. Als we in de tuin werken ervaren we dat zij daar niet de enige in zijn. Tijdens een middagje tuinieren krijgen we van passanten vaak complimenten en dat is leuk. Wie niet zo vaak aandacht aan de tuin geeft, misschien een goede aanleiding om dat weer eens te doen.

Edo Elstak
Lid Kerktuingroep

Grote opbrengst Project opvolging Co

Dankzij de inspanning van enkele dames uit de Regenboog is de actie voor de opvolging van Co een groot succes geworden. Zij hadden de afgelopen weken hard gewerkt en prachtige spullen gemaakt van de rollen plastic die Foort van Oosten beschikbaar had gesteld. Zondag 28 mei stond na de viering een kleurrijke verzameling van tasjes, tafelkleden, placemats en allerlei kleine dingen om cadeau te doen uitgestald in de ontmoetingsruimte. Ook had Christiaan de Witt heerlijke cupcakes gebakken. De totale opbrengst inclusief enige sponsorbijdragen bedroeg het mooie bedrag van € 720,-. Dit bedrag zal door Corine Knoester geschonken worden aan de Gaus Hulp- en Geleidehondenschool.

Mary Pouw

Veel dank

Blij verrast was ik toen Mary Pouw mij een aantal maanden geleden vroeg of ik het zou waarderen wanneer er een verkoopactie ten bate van de Gaus Hulp- en Geleidehondenschool gehouden zou worden. Ook de school zelf was bijzonder enthousiast over dit initiatief.

Hoewel blindengeleidehonden volledig door de zorgverzekeraar vergoed worden, zijn er altijd ongedekte kosten. Het geld zal door Gaus besteed worden aan zaken als vervoer van de honden naar trainingslocaties en de aanschaf van materiaal.

Bij deze wil ik eenieder hartelijk danken, die deze actie tot een succes heeft gemaakt.

Ook wil ik van deze gelegenheid gebruikmaken om te bedanken voor de vele blijken van medeleven die ik ontving na het overlijden van Co.

Wat zijn opvolging betreft, het volgende. Sinds begin dit jaar sta ik op de wachtlijst van bovengenoemde geleidehondenschool. Hoewel het beslist niet eenvoudig zal zijn een hond te vinden die om kan gaan met mijn huidige situatie (blind, zeer slechthorend en niet beschikkend over richtingsgevoel) durft Gaus het, in tegenstelling tot veel geleidehondenscholen, aan mij op zijn wachtlijst te plaatsen en te zoeken naar een geschikte opvolger. Dit kan in principe jaren duren.

Of het lukt, weet God alleen, en dat is goed. Ik hoop dan ook dat u, net als ik, rustig afwacht en het onderwerp verder wil laten rusten, terugdenkend aan Co, de beste geleidehond en trouwste vriend die ik mij kon wensen en die het verdient om herinnerd te worden.

Corine Knoester

Bericht van Astrid Delleman

Terwijl men in Nederland momenteel de ene vrije dag naar de andere heeft en

langzaam afstevent op het afsluiten van het seizoen, ter voorbereiding op de grote vakantie, zitten we hier in Juigalpa midden in het schooljaar.

In maart heb ik 'grote vakantie' genomen. Samen met Jonathan ben ik er een maand uit geweest. Daar ik de verantwoordelijke ben voor het reilen en zeilen van het gemeenschapshuis en de activiteitenclub, was het een mooie testcase om te zien hoe het stond met de empowerment van de werkneemsters, die nu een half jaar bij ons in dienst zijn. Geen enkele van hen heeft aanverwante werkervaring noch een aanverwante studie gedaan, omdat er geen opleidingen bestaan die aandacht besteden aan het werken met mensen met een beperking in Nicaragua.

Bij thuiskomst

Toen we weer thuis kwamen in huize Ruach (het gemeenschapshuis) was alles goed verlopen. De medewerkers voelden zich als team gegroeid. Leden van het bestuur hadden hun steentje bijgedragen in de ondersteuning

en het vullen van gaten in het rooster. En in grote lijnen was alles gegaan, zoals gehoopt. De activiteitenclub was, volgens plan, volop in ontwikkeling door het geleidelijk uitbreiden van deelnemers en activiteiten. Een leerzaam proces! Al met al: mooie resultaten, om dankbaar voor te zijn!

Update activiteitenclub

Heydis is half februari begonnen als parttime verantwoordelijke voor de club. We hebben eerder met elkaar gewerkt. Ze heeft ervaring in het omgaan met kinderen met beperkingen waardoor de overstap naar onze doelgroep niet zo groot is. Ze heeft zich consciëntieus ingewerkt, ook al was ik ten dele op vakantie. Dat maakt dat ik diverse taken t.a.v. het reilen en zeilen van de activiteitenclub nu aan haar over kan laten.

Inmiddels hebben we 12 deelnemers die in wisselende samenstellingen of in de ochtend van 9-12 uur of in de middag groep van 2 tot 5 uur naar onze club komen.

Er is een eerste proef gedaan met het kweken van plantjes. De meeste deelnemers zijn dagelijks alert om te zien hoe het met hun zaadje gaat en het geven van water vormt nu

een vast onderdeel van het programma. We gaan nu een projectje op papier zetten, om die materialen aan te kunnen schaffen, die het uitbreiden

van dit initiatief nodig maakt. Want wat dat betreft leven we ten dele van 'pas kunnen beginnen, als we extra inkomsten hebben'. Hetzelfde geldt voor het werken met klei. Een activiteit die voor diverse deelnemers ook haalbaar lijkt en stimulerend kan zijn. Wat

bovendien ook producten kan opleveren, die we kunnen verkopen. Zoals piñatas die

we nu verkopen. Al doende toont zich de weg. En dat is een boeiend proces.

Beeldvorming

Stimulerend is dat we door ons werk ook kunnen werken aan onze doelstelling, om een

positievere beeldvorming te bevorderen van mensen met een beperking in de samenleving. Deze week werd de presidente van onze Fundacion door een goed beluisterde lokale radio geïnterviewd. En kwam een cameraman van een lokaal tv kanaal filmen toen we een speciale activiteit hadden in de activiteitenclub. Alle aandacht en meeleven doet goed! Want alleen samen kunnen we een verschil maken!

Astrid Delleman

Een stukje historie

Ik eindigde de vorige bijdrage met de 'Waldflöte': een Duitse benaming op een Engels orgel. We duiken even in de geschiedenis om dit te verklaren.

Ons orgel is in 1875 gebouwd door de firma Forster & Andrews. U had dat zelfs kunnen weten, want hun naamplaatje en het jaartal 1875 staan vermeld op een klein bruin houten plankje dat pal boven de organist(e) aan de kas is bevestigd. James Alderson Forster (1818–1886) en Joseph King Andrews (1820–1896) startten hun firma in 1843 met een werkplaats in Hull. Hull is een havenstad aan de oostkust van Engeland. De keuze voor deze plaats is niet toevallig, er werd namelijk veel hout uit diverse werelddelen met schepen aangevoerd en zo hadden beide heren de mogelijkheid om aan eersteklas hout voor hun instrumenten te komen. Het feit dat dat een goede strategie was bewijst ons orgel: het is sinds 1875 nooit grondig gerestaureerd en het staat er nog behoorlijk goed bij.

Ons orgel is destijds gebouwd voor de Congregational Church in Oundle. Het stond achter het altaar / spreekgestoelte op de begane grond. Alle kerkgangers keken richting de voorganger, met daarachter dus ons orgel. Ik heb via digitale archieven en contacten bij de plaatselijke Historical Society oude zwart-wit foto's kunnen achterhalen waar ik dat op heb kunnen zien. De muur van die kerk loopt half rond, hetgeen verklaart dat de zwelkast aan de achterzijde niet vierkant maar afgerond is.

In die archieven heb ik ook de oorspronkelijke opdrachtbevestiging gevonden. Daar staat ons orgel beschreven in prachtig sierlijk handschrift. Het leuke aan zo'n zoektocht is dat je dingen ontdekt die je anders niet kan weten. Zo staat op het naamplaatje het jaartal 1875, maar het orgel is pas in januari 1876 officieel in gebruik genomen.

Ook blijkt dat de Voix Celestes (de met opzet vals gestemde pijpen, weet u nog?) destijds op verzoek van de plaatselijke organist aan het orgel is toegevoegd. Deze onbekende organist behoort sindsdien tot mijn vriendengroep, dit register mag ik graag gebruiken!

Affin, nu de Waldflöte. Tijdens de grote tentoonstelling van 1851 in Londen (de 'Great Exhibition') heeft de Duitse orgelbouwer Edmund Schulze (1823 – 1878) een orgel tentoongesteld. Men was zeer onder indruk van de klankkleuren die tot dan toe in Engeland onbekend waren. Engelse orgelbouwers, waaronder Forster & Andrews, begonnen deze klankkleuren / pijpen ook te maken en men hield daarbij veelal de Duitse benaming aan. Schulze had duidelijk een band met de heren Forster en Andrews: als Schulze een opdracht vanwege de orderportefeuille niet kon aannemen, verwees hij de potentiële opdrachtgevers naar hen door. In elk geval is de Duitse benaming Waldflöte dus terug te voeren op de Duitser Edmund Schulze.

In de jaren 70 werd de kerk gesloten en werd het omgebouwd tot theater. Die functie heeft het gebouw tot op heden nog steeds. Ons orgel verhuisde toen naar Nederland en werd door vrijwilligers opgebouwd in de Leiderdorpse Muzenhof ten behoeve van de muziekschool. Ik woonde destijds in Leiderdorp en ik heb er zelfs nog les op gehad. Dat verklaart mede de band die ik toch wel met het orgel heb. Even verrassend als leuk was de opmerking van een kerkganger eerder dit jaar na een doordeweekse vesper: "Jij houdt van dit orgel!". Dat is dan bij deze verklaard.

Medio 2003 werd bekend dat de Muziekschool / Muzenhof ging sluiten. Door tijdig contact te zoeken met het bestuur hebben wij toen het orgel voor de Regenboog veilig weten te stellen. En daarmee kreeg het orgel eind 2005 zijn kerkelijke functie weer geheel terug.

Tot slot, leuk om te vermelden is (dat vind ik dan) dat in het plaatsje Nieuwer ter Aa (in de buurt van Utrecht) het eerste Engelse orgel van en voor Nederland staat. Dat orgel werd in 1898 speciaal voor de Hervormde Kerk gebouwd door de toen nog bestaande firma Forster & Andrews. Voor zover bij mij bekend zijn er nog twee orgels van deze firma in Nederland: in Noord-Scharwoude (1880, afkomstig uit Morecunte) en Vaassen (1855, afkomstig uit Tunbridge Wells). Maar die van ons is vast het mooiste.....

Frank Ressler

Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog

Datum	Bijzonderheden	Voorgangers	Inzameling 2^e mandje
22-06	19.00 uur Eucharistie	Pst. T. Visser	n.v.t
25-06	M.m.v. Regenboogkoor	Ds. B. Schelhaas	Diaconie
29-06	Geen Eucharistieviering, die was op 22 juni.		
02-07		Leden geloofsgemeenschap	PKN jeugdwerk
09-07	H.Avondmaal	Ds. H. Snoek	Diaconie
16-07		Pw. Mw. C. Hofschreuder	PGL
23-07		Ds. B. Schelhaas	RK Vicariaat
27-07	19.00 uur Eucharistie	Pst. T. Visser	n.v.t
30-07		Pw. Mw. C. Hofschreuder	Diaconie
06-08		Ds. B. Nieuwenhuijse	PGL predikanten/kerkelijk werk
13-08		Pw. Mw. M. Hoogervorst	Kerk in Actie Zomerzending
20-08		Leden geloofsgemeenschap	RK Missie Verkeersmiddelen Actie
24-08	19.00 uur Eucharistie	Pst. T. Visser	
27-08	14.00 uur Afscheid ds. Inge Smidt M.m.v. Regenboogkoor, H. Avondmaal	Ds. E.S. Smidt	G.O.O.S
31-08	19.00 uur Eucharistie	Pst. T. Visser	n.v.t
03-09		Pw. Mw. M. Hoogervorst	Jeugdwerk in de Regenboog
10-09		Ds. H. Snoek	PGL Huur onderhoud gebouwen
17-09	Regenboogzondag, m.m.v. Regenboogkoor	Pw. Mw. M. Hoogervorst / Ds. H. Snoek	Diaconie

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**. Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.
Wij willen doopouders vragen vroegtijdig contact op te nemen met de voorganger in verband met een (gezamenlijk) voorbereidingsgesprek.
Neem contact op met Gerben Wessels (tel. 5899680) voor informatie over de jongerenvieringen.